

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING 2017 – 2018

Voor de leerlingen van mavo 3 en als kennisgeving aan de
ouder(s)/verzorger(s)

mavo 3

VEENLANDEN COLLEGE

Diamant 9

3641 XR MIJDRECHT

0297 283459

Bonkestekersweg 1

3645 KZ VINKEVEEN

0297-261514

E-mail: info@hetvlc.nl

website: www.veenlandencollege.nl

Rector: Dhr. Drs. H.J.M. Ligthart

Teamleider mavo 2-3-4 Mijdrecht: Mevr. I. Versteeg

Teamleider mavo 3-4/ havo 3 Vinkeveen: Mevr. H.C. van Anken

INHOUDSOPGAVE

	Pag.
Voorwoord.....	3
Data PTA-weeken.....	4
Het Programma van Toetsing en Afsluiting	5
Examenvakken (in alfabetische volgorde).....	6
2. Begripsbepaling.....	25
3. Algemene bepalingen:	25
3.1 Regeling eindexamenbesluit.....	25
3.2 Commissies	25
3.3 Taken en verantwoordelijkheden	26
3.4 Examinatoren en examenkandidaten.....	26
3.5 Geheimhouding.....	26
3.6 Onvolledigheid	27
3.7 Onvoorziene gevallen	27
4. Examen	27
4.1 Het examen.....	27
4.2 De inhoud van het examen.....	28
4.3 Het PTA.....	28
4.4 Doubleren/zakken	29
5. Het schoolexamen.....	29
5.1 Schoolexamen.....	29
5.2 Algemeen.....	29
5.3 Mondelinge toetsen, practica, werkstukken, verslagen.....	31
5.4 Beoordeling/rapportering.....	31
5.5 Onregelmatigheden.....	32
5.6 Absentie.....	33
5.7 Inhaal/herkansingsregeling SE in mavo 3.....	34
5.8 Inleveren (deel)werkstukken, boekverslagen, poëzieverslagen, literatuurlijsten, practicumverslagen	34
5.9 Het examendossier.....	34
5.10 Regels voor afsluiting schoolexamen.....	34
5.11 Rekentoets.....	35
BIJLAGE 1 Begrippenlijst.....	36
BIJLAGE 2 Frauderegeling.....	38
BIJLAGE 3 Regeling met betrekking tot het inleveren van werkstukken, praktische opdrachten, verslagen e.d.	40
BIJLAGE 4 Afspraken bij schoolexamens	43

**AAN DE AANSTAANDE EXAMENKANDIDATEN,
TER KENNISNAME VAN DE OUDERS**

Beste examenkandidaat,

Hierbij ontvang je het boekje 'PTA en Examenreglement' voor mavo 3.
In dit boekje vind je belangrijke informatie voor schooljaar 2017 – 2018.

In dit boekje staat per vak aangegeven waar de PTA-toetsen over gaan, hoe de cijfers tot stand komen en of de toets wel of niet herkansbaar is. Ook staan er de belangrijke regels voor het schoolexamen in.

In mavo 3 start je al met je examen(voorbereiding). In mavo 3 krijg je naast je gewone repetities en overhoringen bij veel vakken ook te maken met praktische opdrachten (PO's) en Schoolexametoetsen (SE-toetsen). De cijfers en beoordelingen voor deze opdrachten en toetsen tellen in mavo 4 mee voor je uiteindelijke Schoolexamencijfer.

In mavo 4 vindt ook het Centraal Schriftelijk Examen plaats.

Zowel de Schoolexamens als het Centrale Examen zijn aan officiële regels gebonden.

De algemene regels vind je in het examenreglement. We willen je alvast wijzen op enkele zeer belangrijke regels:

5.5 onregelmatigheden, 5.6 absentie en 5.7 inhaal- en herkansingsregeling.

Het is erg belangrijk dat je dit boekje nauwkeurig doorleest en goed bewaart.

Wij wensen je dit schooljaar veel succes; het lukt je vast.

Mevrouw H.C. van Anken, teamleider mavo 3-4/ havo 3 Vinkeveen

Mevrouw I. Versteeg, teamleider mavo 2-3-4 Mijdrecht

De heer H.J.M. Ligthart, rector VeenLanden College

sw	datum	wk	MAANDAG	DINSDAG	WOENSDAG	DONDERDAG	VRIJDAG
0	14-8	33					
1	21-8	34		introdag			
2	28-8	35					
3	4-9	36					
4	11-9	37					
5	18-9	38					
6	25-9	39					
7	2-10	40					
8	9-10	41					
9	16-10	42	herfstvakantie	herfstvakantie	herfstvakantie	herfstvakantie	herfstvakantie
10	23-10	43					
11	30-10	44					
12	6-11	45	projectweek				
13	13-11	46					
14	20-11	47					
15	27-11	48					
16	4-12	49					
17	11-12	50					
18	18-12	51					
P19	25-12	52	1e kerstdag	2e kerstdag	kerstvakantie	kerstvakantie	kerstvakantie
20	1-1	1	kerstvakantie	kerstvakantie	kerstvakantie	kerstvakantie	kerstvakantie
21	8-1	2					
22	15-1	3	SE II	SE II	SE II	SE II	SE II
23	22-1	4	Beroependagen				
24	29-1	5					
25	5-2	6					
26	12-2	7					HER SE II
27	19-2	8					
28	26-2	9	voorjaarsvakantie	voorjaarsvakantie	voorjaarsvakantie	voorjaarsvakantie	voorjaarsvakantie
29	5-3	10					
30	12-3	11					
31	19-3	12					
32	26-3	13	SE III	SE III	SE III	SE III	Goede Vrijdag
33	2-4	14	2e Paasdag	SE III	SE III	SE III	
34	9-4	15					
35	16-4	16					
36	23-4	17			HER SE III		koningsdag
37	30-4	18	meivakantie	meivakantie	meivakantie	meivakantie	meivakantie
38	7-5	19	meivakantie	meivakantie	meivakantie	Hemelvaartsdag	meivakantie
39	14-5	20					
40	21-5	21	2e pinksterdag				
41	28-5	22					
42	4-6	23	rekentoets				
43	11-6	24					
44	18-6	25					
45	25-6	26				SE IV	SE IV
46	2-7	27	SE IV	SE IV	SE IV	SE IV	
47	9-7	28			Herkansing SE IV		
48	16-7	29	zomervakantie	zomervakantie	zomervakantie	zomervakantie	zomervakantie

Het Programma van Toetsing en Afsluiting

In dit deel staat voor elk vak aangegeven welke onderdelen meetellen in het schoolexamen.

Alle toetsen, praktische opdrachten en de handelingsdelen en het sectorwerkstuk die meetellen voor het schoolexamen, komen voort uit de examenprogramma's die officieel zijn vastgesteld.

Er is gebruik gemaakt van eenzelfde format voor alle vakken.
Onder het kopje Toelichting zijn de vakspecifieke aantekeningen opgenomen.

Het derde en vierde leerjaar zijn ieder onderverdeeld in 3 periodes.

Toelichting PTA:

- Periode : hierin staat aangegeven in welke periode de toets of opdracht plaatsvindt
- Stofaanduiding : stofomschrijving van het onderdeel van het schoolexamen
- Exameneenheid : verwijzing naar het examenprogramma
- Toetsvorm : S = schriftelijk
M = mondeling
PO = praktische opdracht
HO = handelingsopdracht
HW = huiswerkopdracht
PR = presentatie cases: een maatschappelijk vraagstuk naar keuze, in groepjes, aan de hand van sleutelvragen
- Toetsduur : aantal lesuren of minuten waarin de toets plaats vindt
- Herkansing : docenten geven zelf aan of herkansing mogelijk is
- Gewicht : gewicht van de toets of opdracht in het SE-cijfer
- Toelichting : door docent of vaksectie aangegeven

EXAMENVAKKEN

Afdeling: Mavo 3
Vak: Aardrijkskunde
Studieboek: De Geo

Cursusjaar: 2017-2018

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	% overgang	Toetsvorm	Toetstduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
T1	SE2	Bronnen van energie	1	20	S	45	J	K1/K2/K3/K5/V2
T2	SE3	Arm en Rijk	1	20	S	45	J	K1/K2/K3/K7/V4
T3	SE4	Grenzen en identiteit	1	20	S	45	J	K1/K2/K3/K9/V6

Bijzonderheden

Geen

Berekening cijfer

$GEM = (T1 + T2 + T3) / 3$

Afdeling: Mavo 3
 Vak: Biologie
 Studieboek: Biologie voor jou VMBO-T deel 3A en 3B

Cursusjaar:2017-2018

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	% overgang	Toetsvorm	Toetstduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
T1	SE2	Thema 7 Stevigheid en beweging	2	11,5	L	45	J	K1/K2/K3/ K8/V3/V4
T2	SE3	Thema 5 Regeling en Thema 6 Zintuigen	2	11,5	L	45	J	K1/K3/K3/ K11/V3/V4
T3	SE4	Thema 2 Ecologie (uit boek 4a)	2	11,5	L	45	J	K1/K2/K3/ K5K6/K7/K9 V4
P1	4	Practicumportfolio incl. PO Bosdijk	1	6	p	nvt	N	K1/K2/K3/ K4/K5/ K7/V3/V4

Bijzonderheden
Geen

Berekening cijfer
$GEM = (2T1 + 2T2 + 2T3 + P1) / 7$

Afdeling: Mavo 3
Vak: Duits
Studieboek: Neue Kontakte, 6^e ed. (Noordhoff)

Cursusjaar: 2017-2018

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	% overgang	Toetsvorm	Toetstduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
T1	SE3	Toets leesvaardigheid	1	10	S	45	J	K1/K2/K4

P1	SE4	Toets luistervaardigheid	1	10	S	45	N	K5 V1/V3/V4/
----	-----	--------------------------	---	----	---	----	---	-----------------

Bijzonderheden

Bij de toets leesvaardigheid is het gebruik van een woordenboek (D-N, N-D, N-N) toegestaan.

Berekening cijfer

$GEM = (T1 + P1) / 2$

Afdeling: Mavo 3
Vak: Economie
Studieboek: Pincode 6^e editie

Cursusjaar: 2017-2018

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	% overgang	Toetsvorm	Tijdsduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
T1	SE3	H4 & H5 Consumptie, arbeid & productie	1	10,5	S	90	J	K4/K5
T2	SE4	H7 & H8 Overheid en internationale handel	1	10,5	S	90	J	K6/K7

Bijzonderheden

In alle onderdelen komen de exameneenheden K1, K2 en K3 aan bod

Berekening cijfer

$$\text{GEM} = (\text{T1} + \text{T2}) / 2$$

Afdeling: Mavo 3
Vak: Engels
Studieboek: Stepping Stones

Cursusjaar: 2017-2018

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	% overgang	Toetsvorm	Toetstduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
T1	SE3	Schrijfvaardigheid	1	12,5	S	45	JA	K1/K2/K3/ K4/K7 V1/V2/V4
T2	SE4	Leesvaardigheid & Idioom	2	12,5	S	90	JA	K1/K2/K3/ K4/V1

Bijzonderheden

Geen

Berekening cijfer

$GEM = (T1 + 2T2) / 3$

Afdeling: Mavo 3
Vak: Frans
Studieboek: D'accord

Cursusjaar: 2017-2018

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	% overgang	Toetsvorm	Toetstduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
T1	SE3	Lees- en schrijfvaardigheid (inclusief examenidoom)	1	7,4	S	45	J	K1/K2/V2V3
P1	SE4	Kijk- en luistervaardigheid	1	7,4	S	60	J	K5

Bijzonderheden

Geen

Berekening cijfer

$GEM = (T1 + P1) / 2$

Afdeling: Mavo 3
Vak: Geschiedenis

Cursusjaar: 2017-2018

Studieboek: Feniks/ koude Oorlog/ Midden Oosten/ Cultuur vanaf 1945

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	% overgang	Toetsvorm	Toetstduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
T1	SE2	Koude Oorlog	1	16,6	S	45	J	GS/K/9
T2	SE3	Midden Oosten	1	16,6	S	45	J	GS/K/11
T3	SE4	Cultureel-mentale ontwikkelingen in Nederland na 1945	1	16,6	S	45	J	GS/K8

P1	1	Koude Oorlog	1	16,6	V		N	GS/K/9
P2	2	Midden Oosten	1	16,6	V		N	GS/K/11

Bijzonderheden

Geen

Berekening cijfer

$GEM = (T1 + T2 + T3 + P1 + P2) / 5$

Afdeling: Mavo 3
Vak: Godsdienst/Levensbeschouwing
Studieboek: Perspectief

Cursusjaar: 2017-2018

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	% overgang	Toetsvorm	Toetstduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
T1	1	Hindoeïsme en boeddhisme	1	28,6	S	45	N	

P1	3	Levensbeschouwelijke dialoog	1	28,6	V		N	
----	---	------------------------------	---	------	---	--	---	--

Bijzonderheden

Geen

Berekening cijfer

$GEM = (T1 + P1) / 2$

Afdeling: Mavo 3
Vak: kunstvakken 1 CKV - Tekenen
Methode: Neon

Cursusjaar: 2017-2018

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	% overgang	Toetsvorm	Toetstduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
-------	---------	-----------	-----------	------------	-----------	-----------------------	-------------	----------------

P1	1	Ruimte	v/g	33,3	P		N	K3
P2	2	Ordering	v/g	33,3	P		N	K3
P3	3/4	Kleur en licht	v/g	33,3	P		N	K3

H1	1	Kunstautobiografie en opdrachtjes ter oriëntatie op verschillende kunstvormen	v/g		M/S		N	K5
H2	2	Culturele activiteit 1, project duurzaamheid,	v/g		P		N	K5
H3	3	Culturele activiteit 2/3 workshop Rijksmuseum	v/g		P/V		N	K5
H4	4	Culturele activiteit 4, discipline Film	v/g		M		N	K5

Bijzonderheden

Kunstvakken 1 bestaat uit tekenen (te) of handvaardigheid (ha) of muziek (mu). Bij ieder vak is CKV opgenomen. Door de vakken Te, ha en muziek wordt de exameneenheid K3 behandeld. Aan het einde van het derde jaar moet het gemiddelde van de behaalde resultaten van toetsen en praktische opdrachten voldoende of goed beoordeeld zijn. Daarnaast moeten de handelingsopdrachten van het betreffende vak met een voldoende zijn afgerond.

Berekening cijfer

o/v/g voor de gemaakte toetsen. Uiteindelijk moet het gemiddelde een v/g zijn.
t/m 5,4 = o;
5,5 t/m 7,4 = v;
7,5 t/m 10 = g

Afdeling: Mavo 3
Vak: kunstvakken 1 CKV - Handvaardigheid
Methode: Neon

Cursusjaar: 2017-2018

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	% overgang	Toetsvorm	Toetstduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
-------	---------	-----------	-----------	------------	-----------	-----------------------	-------------	----------------

P1	1	Toegepaste vormgeving	v/g	33,3	P		N	K3
P2	2	Boetseren	v/g	33,3	P		N	K3
P3	3/4	Beeldhouwen	v/g	33,3	P		N	K3

H1	1	Kunstautobiografie en opdrachtjes ter oriëntatie op verschillende kunstvormen	v/g		M/S		N	K5
H2	2	Culturele activiteit 1, project duurzaamheid,	v/g		P		N	K5
H3	3	Culturele activiteit 2/3 workshop Rijksmuseum	v/g		P/V		N	K5
H4	4	Culturele activiteit 4, discipline Film	v/g		M		N	K5

Bijzonderheden

Kunstvakken 1 bestaat uit tekenen (te) of handvaardigheid (ha) of muziek (mu) .Bij ieder vak is CKV opgenomen. Door de vakken Te, ha en muziek wordt de exameneenheid K3 behandeld. Aan het einde van het derde jaar moet het gemiddelde van de behaalde resultaten van toetsen en praktische opdrachten voldoende of goed beoordeeld zijn. Daarnaast moeten de handelingsopdrachten van het betreffende vak met een voldoende zijn afgerond.

Berekening cijfer

o/v/g voor de gemaakte toetsen. Uiteindelijk moet het gemiddelde een v/g zijn.
t/m 5,4 = o;
5,5 t/m 7,4 = v;
7,5 t/m 10 = g

Afdeling: Mavo 3
Vak: kunstvakken 1 CKV - Muziek
Methode: Geen

Cursusjaar: 2017-2018

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	% overgang	Toetsvorm	Toetstduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
-------	---------	-----------	-----------	------------	-----------	-----------------------	-------------	----------------

P1	1	Medley 4-chord songs	v/g	25	M		N	K3
P2	2	Cover van een liedje maken	v/g	25	M		N	K3
P3	3	Speelopdracht met de klas	v/g	25	M		N	K3
P4	4	Band opdracht	v/g	25	M		N	K3

H1	1	Kunstautobiografie en opdrachtjes ter oriëntatie op verschillende kunstvormen	v/g		M/S		N	K5
H2	2	Culturele activiteit 1, project duurzaamheid,	v/g		P		N	K5
H3	3	Culturele activiteit 2/3 workshop Rijksmuseum	v/g		P/V		N	K5
H4	4	Culturele activiteit 4, discipline Film	v/g		M		N	K5

Bijzonderheden

Kunstvakken 1 bestaat uit tekenen (te) of handvaardigheid (ha) of muziek (mu) . Bij ieder vak is CKV opgenomen. Door de vakken Te, ha en muziek wordt de exameneenheid K3 behandeld. Aan het einde van het derde jaar moet het gemiddelde van de behaalde resultaten van toetsen en praktische opdrachten voldoende of goed beoordeeld zijn. Daarnaast moeten de handelingsopdrachten van het betreffende vak met een voldoende zijn afgerond.

De toetsen (muziek) in het schema hierboven zijn voornamelijk groepsopdrachten. Daarnaast heb je nog de individuele opdracht waarbij je verschillende instrumenten moet kunnen beheersen. Dit kan je gedurende het schooljaar in jouw eigen tempo af laten tekenen door de docent.

Berekening cijfer

o/v/g voor de gemaakte toetsen. Uiteindelijk moet het gemiddelde een v/g zijn.

t/m 5,4 = o;

5,5 t/m 7,4 = v;

7,5 t/m 10 = g

Afdeling: Mavo 3
Vak: Lichamelijke Opvoeding **1**
Studieboek: Geen

Cursusjaar: 2017-2018

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	% overgang	Toetsvorm	Toetstduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
-------	---------	-----------	-----------	------------	-----------	-----------------------	-------------	----------------

P1		Spel -> - Softbal - Voetbal - Basketbal - Trefbal - Badminton	1	20	P		*	K4
P2		Turnen -> - zwaaien	1	20	P		*	K5
P3		Bewegen & Muziek -> - Dans	1	20	P		*	K6
P4		Judo	1	20	P		*	K8
P5		Atletiek - Loopvormen - Werpnummer(s)	1	20	P		*	K7

H1		Aanwezigheid	o/v	**				
----	--	--------------	-----	----	--	--	--	--

Bijzonderheden

- * De Praktische Opdrachten kunnen 1x herkanst worden. Indien een leerling dan nog niet voldoet aan de gestelde eisen, beslist de teamleider mavo 3 over de voortgang.
- ** Teneinde te voldoen aan de studielasturen L.O. (per kwartaal mag een leerling niet meer dan 2 lessen absent zijn) maakt de docent afspraken met de leerling over het inhalen van gemiste lessen.
- Eindbeoordeling wordt handmatig ingevoerd (o/v/g)

Berekening cijfer

- Het vak L.O. wordt deels in M3 afgesloten en deels in M4
- Alle onderdelen moeten voldoende worden afgerond (5,5 of hoger).
- $SE = (P1 + P2 + P3 + P4 + P5) / 5$
- De eindbeoordeling (o/v/g) wordt bepaald op basis van het gemiddelde cijfer: onvoldoende (onder 5.5) voldoende (5.5 -7.4) of een goed (7.5 en hoger)

Afdeling: Mavo 3
 Vak: Lichamelijke Opvoeding 2
 Studieboek: Geen

Cursusjaar: 2017-2018

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	% overgang	Toetsvorm	Toetstduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
P1		Spel -> - Kastie - Smashball - Kast trefbal - Lacrosse	1	25	P			K4
P2		Turnen -> - Tumbling - Acrogym / Circus	1	25	P			K5
P3		Atletiek -> - Sprintnummer - Werpnummer (Discus)	1	25	P			K7
P4		Bewegen & Regelen -> - ikspelen - tage (SLU 20)	1	25	P			K10 & K12
H1		Aanwezigheid	o/v	*				

Bijzonderheden

* Teneinde te voldoen aan de studielasturen L.O. (per kwartaal mag een leerling niet meer dan 2 lesuren absent zijn) maakt de docent afspraken met de leerling over het inhalen van gemiste lessen.

Berekening cijfer

- Het vak L.O. wordt deels in M3 afgesloten en deels in M4
- $GEM = (P1 + P2 + P3 + P4) / 4$

Afdeling: Mavo 3
 Vak: LOB LoopBaan Oriëntatie
 Studieboek: Qompas

Cursusjaar: 2017-2018

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	% overgang	Toetsvorm	Toetstduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
-------	---------	-----------	-----------	------------	-----------	-----------------------	-------------	----------------

H1		Methode Qompas	v/g					C1/C2
H2		Opleidingsavond aanwezigheidsplicht	v/g					C1
H3		Beroependag 2dgn	v/g			V		C1/C2
H4		Bezoek open dag MBO	v/g					C1/C2
H5		Leerling ↔ decaangesprek	v/g					C1/C2

Bijzonderheden

Alle onderdelen moeten voldoende worden afgerond.

Afdeling: Mavo 3
 Vak: MAS MaatSchappelijke Stage
 Studieboek: Geen

Cursusjaar: 2017-2018

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	% overgang	Toetsvorm	Toetstduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
-------	---------	-----------	-----------	------------	-----------	-----------------------	-------------	----------------

H1		Stagecontract	v/g					
H2		Opdrachtenboekje, ondertekend - certificaat	v/g					

Bijzonderheden

Alle onderdelen moeten voldoende worden afgerond.

Afdeling: Mavo 3
Vak: Natuur- en Scheikunde 1
Studieboek: Nova

Cursusjaar: 2017-2018

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	% overgang	Toetsvorm	Toetstduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
T1	SE3	H5: Licht	1	11	S	45	J	K7
T2	SE4	H7 + H8: Materie en Straling	1	11	S	90	J	K10/K11
P1	2	H4: Weer	1	11	V	nvt	N	K12
P2	4	Eigen onderzoek	1	11	V	90	N	V3/V4

Bijzonderheden

In alle onderdelen komen de exameneenheden K1, K2 en K3 aan bod.

Berekening cijfer

$$\text{GEM} = (\text{T1} + \text{T2} + \text{P1} + \text{P1}) / 4$$

Afdeling: Mavo 3
Vak: Natuur- en scheikunde 2
Studieboek: Nova

Cursusjaar: 2017-2018

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	% overgang	Toetsvorm	Toetstduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
T1	SE2	H3 Mengsels	1	13	S	45	J	K7/K8/K10
T2	SE3	H4 Nieuwe stoffen maken	1	13	S	45	J	K10/K11
T3	SE4	H6 Grondstoffen uit de aarde	1	13	S	45	J	K1/K4/K5 K9
P1	SE3	Practicumtoets	1	13	P/S	90	N	K2/K3/V1/ V2/V4

Bijzonderheden

Geen

Berekening cijfer

$GEM = (T1 + T2 + T3 + P1) / 4$

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	% overgang	Toetsvorm	Toetstduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
T1	SE3	Schrijfofdracht brief	1,5	10	S	45	J	K7
T2	SE4	Leesvaardigheid	1,5	10	S	60	J	K3

H1		Fictiedossier 1	v/g		V		J	K8
H2		Schrijfdossier 1	v/g		V		J	K3

Bijzonderheden

Geen

Berekening cijfer

$GEM = (1,5T1 + 1,5T2) / 3$

Afdeling: Mavo 3
 Vak: BTE (Eindexamenvak)
 Studieboek: Zienderogen

Cursusjaar: 2017-2018

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	% overgang	Toetsvorm	Toetstduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
T1	SE2	Renaissance en Barok	1		S	45	J	K1/K2/K7
T2	SE3	Neoclassicisme en Romantiek	1		S	45	J	K1/K2/K7
T3	SE4	Realisme, Impressionisme 2 ^e helft Hoofdstuk 2 + voorlopers PTA 3	1		S	45	J	K1/K2/K7

P1		Praktische opdracht 1	2		P		N	K1 t/m K8
P2		Praktische opdracht 2	2		P		N	K1 t/m K8
P3		Praktische opdracht 3	2		P		N	K1 t/m K8

Bijzonderheden

Geen

Berekening cijfer

$$\text{GEM} = (\text{T1} + \text{T2} + \text{T3} + 2\text{P1} + 2\text{P2} + 2\text{P3}) / 9$$

Afdeling: Mavo 3
Vak: Wiskunde
Studieboek: Getal en Ruimte – deel 1 en deel 2 – 10^e editie

Cursusjaar: 2017-2018

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	% overgang	Toetsvorm	Toetstduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
T1	SE2	H1: Procenten en H4: Statistiek	1	9	S	90	J	K2/K3/K7/ V3
T2	SE4	H5 en H10: Goniometrie	1	9	S	90	J	K2/K3/K4/ K6/V1

Bijzonderheden

Leerlingen zorgen bij elke toets voor hun eigen geodriehoek, pen, potlood, passer en rekenmachine
Rekenmachines op mobiele telefoons zijn niet toegestaan

Berekening cijfer

$$\text{GEM} = (T1 + T2) / 2$$

2. BEGRIPSBEPALING

Teneinde misverstanden te voorkomen en duidelijkheid te scheppen bij allen die bij het examen betrokken zijn, is het hanteren van eenzelfde terminologie uiterst belangrijk. Daarom is in bijlage 1 getracht de binnen onze school gebruikte en te gebruiken begrippen op te nemen en te omschrijven. Verwezen wordt ook naar art. 2 van het examenreglement en de daar omschreven begrippen.

3. ALGEMENE BEPALINGEN

3.1. Regeling eindexamenbesluit.

Volgens artikel 31 van het Eindexamenbesluit atheneum- havo- mavo- vbo dient elke school over een reglement voor het examen te beschikken. Het examenreglement bevat informatie over de gang van zaken met betrekking tot het examen op onze school. Het geeft een algemene beschrijving en de bijbehorende richtlijnen van de organisatie van het examen en het verloop van de toetsing op school.

In het reglement zijn tevens de verantwoordelijkheden, rechten en plichten van alle bij het examen betrokkenen verwoord.

Het reglement heeft betrekking op zowel het schoolexamen als het centraal examen en wordt vastgesteld door het bevoegd gezag van de school.

Voor de aanvang van het examen wordt dit reglement met de kandidaten besproken en ter inzage gelegd voor alle anderen die bij het examen betrokken zijn.

Het eindexamenbesluit atheneum- havo- mavo- vbo inclusief de wijzigingen in verband met het mavo (per 8 november 2000) liggen op school ter inzage.

3.2. Commissies

3.2.1 Het schoolexamen (SE) wordt afgenomen onder verantwoordelijkheid van de eindexamencommissie.

3.2.2 De eindexamencommissie bestaat uit: a. de rector, b. de secretaris, c. de docentenexaminatoren.

3.2.3 Voor de commissie van beroep kunt u zich wenden tot de rector, deze zal een commissie van beroep instellen. De rector maakt geen deel uit van deze commissie.

3.2.4 Inspectie van onderwijs, sector voortgezet onderwijs, Toezicht VO, Postbus 2707, 3500 GS Utrecht. Telefoon: 0800-8051

3.3 Taken en verantwoordelijkheden

3.3.1 De examensecretarissen mavo

Mevrouw M. van de Ruitenbeek, locatie Mijdrecht

Mevrouw P. Ottevanger-van der Pool, locatie Vinkeveen

- zorgen voor de organisatie en de uitvoering van het examen;
- zorgen dat de cijfers tijdig ingevoerd worden;
- zijn verantwoordelijk voor het verstrekken van de juiste informatie aan leerlingen en ouder(s)/verzorger(s) over alle zaken rondom het examen.

3.3.2 De vaksectie

- De secties dienen voor 15 juni van het cursusjaar voorafgaande aan het cursusjaar waarin het SE wordt afgenomen bij de teamleider van de afdeling de in punt 5.2.5 genoemde bijlagen in;
- Indien twee of meer docenten bij hetzelfde examenvak betrokken zijn, dienen de toetsen in onderling overleg samengesteld te worden en de normen uniform te zijn.

3.4 Examinatoren en examenkandidaten

De docent of de docenten die belast zijn met het geven van onderwijs in enig jaar waarover het schoolexamen zich uitstrekt zijn examiner in dat jaar.

Praktische opdrachten die vakoverstijgend worden gegeven, worden gezamenlijk beoordeeld door de docent of docenten die de totstandkoming hebben begeleid.

Dit geldt eveneens ten aanzien van het sectorwerkstuk in leerjaar 4.

Onder examenkandidaten wordt verstaan alle leerlingen van de derde en vierde klassen mavo, met ingang van de eerste lesdag van het schooljaar.

3.5 Geheimhouding

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van het reglement en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit besluit de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

Examinatoren mogen tijdens examens geen enkele mededeling doen met betrekking tot de opgaven. Surveillanten, die onjuistheden in werk en/of opgaven constateren, melden dit aan de secretaris van de examencommissie.

De einduitslag van de examens staat voor alle betrokken medewerkers van de school onder geheimhouding tot een door de examencommissie te bepalen tijdstip.

3.6 Onvolledigheid

Het is mogelijk dat tussentijds aanpassingen van dit reglement noodzakelijk blijken te zijn.

3.7 Onvoorziene gevallen

In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de rector met inachtneming van het eindexamenbesluit.

4. HET EXAMEN

4.1. Het examen

Het examen mavo bestaat per vak uit een schoolexamen en een centraal examen.

De volgende vakken uit het gemeenschappelijk deel kennen nu nog uitsluitend een schoolexamen: maatschappijleer 1, lichamelijke opvoeding, godsdienst/levensbeschouwing en de kunstvakken 1 (incl. ckv).

Voor de vakken Nederlands en Engels uit het gemeenschappelijk deel, de vakken uit het sectordeel en de vakken uit het vrije deel die tot het eindexamen van het mavo kunnen behoren, is er zowel een schoolexamen als een centraal examen.

Wat betreft de leerstof is de richtlijn dat het schoolexamen betrekking heeft op minimaal 2/3 deel van het examenprogramma en het centraal examen op 1/3 deel. Het schoolexamen omvat tenminste die exameneenheden, die niet in het centraal examen worden getoetst.

In de specifieke examenbeschrijvingen per vak, zoals deze in opdracht van het ministerie worden opgesteld, is aangegeven welke exameneenheden in het schoolexamen en welke in het centraal examen worden of kunnen worden getoetst. Exameneenheden, die in het centraal examen worden geëxamineerd kunnen ook worden opgenomen in het schoolexamen.

Het examenprogramma bestaat uit het kerndeel en het verrijkingsdeel samen dat voor de theoretische leerweg is vastgesteld.

ICT is ook onderdeel van de exameneenheid basisvaardigheden van de algemene vakken.

Als zodanig maakt ICT verplicht onderdeel uit van het schoolexamen.

Indien bij het centraal examen gebruik gemaakt wordt van ICT-toepassingen maakt de Cevo dit drie jaar voor de afname van het examen bekend.

4.2 De inhoud van het examen

4.2.1. De examenvakken.

Het examen omvat naast de vier verplichte vakken (maatschappijleer 1, lichamenlijk opvoeding, godsdienst/levensbeschouwing, kunstvakken 1 incl. ckv) totaal 6 vakken:

- 2 vakken uit het gemeenschappelijk deel (Nederland, Engels)
- 2 vakken uit het profieldeel
- 2 vakken uit het vrije deel

4.2.2 In het volgende overzicht zijn de examenvakken voor de theoretische leerweg per profiel aangegeven:

Leerweg	Profiel	Gemeen- schappelijk deel	Verplicht deel	Sectordeel	vrije deel
Theoretische Leerweg	Techniek	Ne, En	ma1, lo, kunstvak 1 (ckv), gl	wi, nask-1	2 vakken *)
	Zorg en welzijn	Ne, En	ma1, lo, kunstvak 1 (ckv), gl	bi + 1 vak uit wi, gs, ak	2 vakken *)
	Economie	Ne, En	ma1, lo, kunstvak1 (ckv), gl	ec + 1 vak uit wi, Du, Fa	2 vakken *)
	Landbouw	Ne, En	ma1, lo, kunstvak 1 (ckv), gl	wi + 1 vak uit bi, nask-1	2 vakken *)

*) in het vrije deel theoretische leerweg moeten twee vakken gekozen worden uit: Fa, Du, gs, ak, ec, bi, nask-1, nask-2, wi, te (BTE), voorzover deze vakken nog niet gekozen zijn onder het 'profieldeel'.

4.3. Het PTA

Het PTA, zo wordt in onderwijskringen het 'programma van toetsing en afsluiting' genoemd, is een document van de school, waarin per vak een overzicht wordt gegeven van de toetsen en opdrachten die horen bij het schoolexamen.

Het PTA wordt jaarlijks door de vakgroep opgesteld. Voorafgaande aan het schooljaar waarin het betreffende examen begint, moet het worden ingeleverd.

Het PTA geldt voor twee leerjaren. In het PTA staat vermeld:

- de toetsen die deel uitmaken van het schoolexamen;
- de leerstof die getoetst wordt;
- de eindtermen, waarop deze toets betrekking heeft;
- de wijze waarop de toetsing plaatsvindt;
- de tijd die beschikbaar is voor de toets;
- de planning van de toetsen;
- de weging van de verschillende toetsen bij het bepalen van het eindcijfer van het schoolexamen.

4.4 Doubleren/zakken

Voor de overgang van klas 3 naar klas 4 geldt een overgangsnormenregeling. De behaalde cijfers kunnen bestaan uit het gewogen gemiddelde van de resultaten van s.o's, repetities, schoolexamens en de cijfers behaald voor de praktische opdrachten. De verschillende vaksecties hebben zelf de weging aangegeven. Dit staat omschreven in het PTO.

Kunstvakken 1 en de vakken die niet gekozen zijn in klas 4, worden in klas 3 afgesloten. Deze worden in het examendossier opgenomen.

Een leerling die niet bevorderd is naar een volgend leerjaar of die gezakt is voor het eindexamen, volgt het gehele programma van het jaar dat hij overdoet opnieuw. Alle eerder dat leerjaar behaalde resultaten vervallen. Dit geldt niet voor het sectorwerkstuk.

5. HET SCHOOLEXAMEN

5.1. Het schoolexamen.

Het schoolexamen bestaat uit de volgende onderdelen:

- Schriftelijke en mondelinge toetsen
 - beoordeling aan de hand van een correctievoorschrift.
- Grote praktische opdrachten (mavo 3)
 - bij alle vakken en programma's kunnen grote praktische opdrachten voorkomen;
 - er worden ten minste twee grote praktische opdrachten van ten minste 10 uur uitgevoerd (één grote opdracht in de projectweek en één grote opdracht voor de beroepeneriëntatie);
 - beoordeling van zowel proces als product.
- Handelingsdelen;
 - opdracht, waarvan door de examinerator wordt vastgesteld of deze 'naar behoren' is uitgevoerd.
- Maatschappelijke stage van 20 uur

5.2 Algemeen

5.2.1 Het Schoolexamen (SE) in een vak vindt plaats in leerjaar 3 en 4.

5.2.2 Het SE in een vak bestaat uit twee of meer toetsen die samen de stof beslaan waarover het SE zich uitstrekt. Het SE omvat per vak verschillende soorten onderdelen: traditionele toetsen (schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten), praktische opdrachten en zogenaamde handelingsdelen. De toetsen worden beoordeeld met een cijfer; praktische opdrachten met een cijfer of de aantekening voldoende/goed. De handelingsdelen worden niet beoordeeld met een cijfer, maar moeten voldoende zijn afgerond.

- 5.2.3 Wat schriftelijk kan worden afgenomen wordt bij voorkeur schriftelijk getoetst.
- 5.2.4 Bij schriftelijk afgenomen toetsen moeten de opgaven, het werk van de kandidaten, de eventuele beoordelingsnormen en de voor elk werk toegekende cijfers worden bewaard tot een half jaar na afloop van het examen.
- 5.2.5 De kandidaten ontvangen in het examenjaar het Programma van Toetsing en Afsluiting.
In dit programma is voor ieder vak vastgelegd:
- Het tijdvak waarin de toetsen worden afgenomen.
 - De omschrijving van de op de toetsen te onderzoeken stof.
 - De wijze waarop de toets wordt afgenomen: mondeling, schriftelijk, door middel van een practicum of werkstuk.
 - De weging van de onderdelen in het SE eindcijfer.
- 5.2.6 De kandidaten ontvangen voor 1 oktober van het examenjaar het programma van toetsing en afsluiting en de daarbij behorende bijlagen.
- 5.2.7 Docenten maken ten minste een week van tevoren de lesstof bekend waarover een toets zal gaan.
- 5.2.8 De cijfers worden zo spoedig mogelijk bij de examensecretaris van de afdeling ingeleverd en aan de kandidaten bekendgemaakt. De cijfers worden geregistreerd in het examendossier.
- 5.2.9 Het SE wordt ten minste een week voor het begin van het Centraal Examen (CE) afgesloten. Voor ieder vak valt de laatste toets van het SE binnen een periode van 8 weken voor het CE.
- 5.2.10 In het algemeen is er een beperkte mogelijkheid tot herkansing van de afzonderlijke toetsen. (zie artikel 5.7)
- 5.2.11 Bij wisseling van school van een kandidaat tijdens het examenjaar worden de behaalde scores doorgegeven/overgenomen, zodat de behaalde resultaten meetellen bij de bepaling van het eindcijfer voor het SE.
- 5.2.12 In gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist de rector.

5.3 Mondelinge toetsen, practica, werkstukken en verslagen

- 5.3.1 De mondelinge toetsen worden afgenomen door de docentexaminator eventueel in bijzijn van een collega (bijzitter).
- 5.3.2 Er wordt een protocol gemaakt van iedere toets en de bijzitter kan na toestemming van de docentexaminator vragen stellen.
- 5.3.3 Het cijfer van een mondelinge toets wordt vastgesteld door de docent-examinator, eventueel na overleg met de bijzitter.
- 5.3.4 De beoordeling van het practicum vindt in principe plaats door de vakdocent en een in overleg met de sectie aangewezen bijzitter.
- 5.3.5 Een toets kan ook bestaan uit een werkstuk of een verslag.
- 5.3.6 De kandidaat en de docentexaminator stellen in overleg schriftelijk vast wat het onderwerp voor een werkstuk en of een verslag moet zijn.
- 5.3.7 De kennis van de in het werkstuk of het verslag verwerkte stof kan tijdens een toets getest worden.

5.4. Beoordeling/rapportering

- 5.4.1 De beoordeling van een toets wordt uitgedrukt in een cijfer uit de schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10 met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
- 5.4.2 Regels voor de bepaling van een gemiddelde: wordt een eindcijfer in 1 decimaal verlaagd, dan bepaalt men het gemiddelde in 2 decimalen. Is de tweede decimaal een 5 of meer, dan wordt naar boven afgerond; is de tweede decimaal 4 of minder, dan wordt naar beneden afgerond (6,74 wordt dus 6,7; 6,65 wordt 6,7).
- 5.4.3 De examinerator levert de eindcijfers voor het SE ten minste een week voor het CE in bij de secretaris.
- 5.4.4 In de 3^e klas krijgen de leerlingen drie keer een cijferoverzicht van het doorlopende gemiddeldes. Bij het laatste trimesterrapport wordt het eindrapportcijfer aangegeven. De behaalde SE-cijfers worden apart genoteerd en tellen mee bij de bepaling van de rapportcijfers. De cijfers van de leerlingen staan ook op Magister.
- 5.4.5 Bij de laatste rapportage wordt tevens het eindcijfer voor het SE schriftelijk meegedeeld.

5.4.6 De weging van de cijfers van de verschillende toetsen en praktische opdrachten, m.a.w. de totstandkoming van het eindcijfer voor het schoolexamen voor een bepaald vak staat vermeld bij de beschrijving per vak in het PTA.

5.5 Onregelmatigheden

5.5.1 Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het schoolexamen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kan de rector maatregelen nemen.

5.5.2 De maatregelen bedoeld in 5.5.1 die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:

- a. Het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het SE.
- b. Het ontzeggen van (verdere) deelname aan een of meer toetsen van het SE.
- c. Het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het SE.
- d. Het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwde toets in de door de rector aan te wijzen onderdelen.

5.5.3 Herkansing is uitgesloten voor toetsen die beoordeeld en/of afgenomen worden op grond van maatregelen genoemd in 5.5.2.

5.5.4 Alvorens besloten wordt tot het nemen van de maatregelen genoemd onder 5.5.2, wordt dit schriftelijk medegedeeld aan de ouder(s)/ verzorger(s) van de kandidaat, de inspectie en aan de kandidaat zelf.

5.5.5 Indien bedrog of enige andere onregelmatigheid pas ontdekt wordt na afloop van de laatste toets van het SE, kan dat SE ongeldig worden verklaard.

5.5.6 Van een besluit tot ontzegging van verdere deelneming aan of ongeldigverklaring van het SE stelt de rector de inspecteur in kennis, evenals de betrokken kandidaat en zijn/haar ouder(s)/verzorger(s).

5.5.7 De ouder(s)/verzorger(s) van de kandidaat kunnen in beroep gaan bij de rector indien zij de maatregelen aanvechten. Zij dienen daartoe binnen 3 dagen een schriftelijk verzoek in te dienen. Zie ook 3.2.3.

5.6 Absentie

- 5.6.1 Als een kandidaat door ziekte of door een andere vorm van overmacht niet in staat is een toets voor het SE af te leggen, dan moet dit telefonisch of schriftelijk met opgave van redenen door één van de ouder(s)/ verzorger(s) voor of op de dag van de toets (voor de aanvang van de toets) gemeld worden aan de teamleider.
- 5.6.2 Zodra een kandidaat die door ziekte of een andere vorm van overmacht een toets verzuimd heeft, weer op school komt, dient hij een verklaring met opgave van redenen, ondertekend door één van zijn ouder(s)/verzorger(s) in te leveren bij de teamleider.
- 5.6.3 Na overleg met de teamleider en de vakdocenten kan een door bijzondere omstandigheden gemist schoolexamen(onderdeel) worden ingehaald. (Zie artikel 5.7).
- 5.6.4 Bij onwettige afwezigheid van een kandidaat zijn de maatregelen genoemd onder artikel 5.5 van toepassing.

5.7 Inhaal- en herkansingsregeling SE in mavo 3

Uitgangspunten:

Voor de herkansing in mavo 3 gelden de volgende regels:

- 5.7.1. In de mavo volgen de leerlingen minimaal negen vakken waarvan schoolexamens worden afgenomen. In principe mogen alleen deze toetsen worden herkanst.
- 5.7.2 De sectie geeft zelf aan welke toetsen herkansbaar zijn.
- 5.7.3 Een leerling mag ook proberen het cijfer te verbeteren (= herkansingsmogelijkheid) waarbij het hoogste cijfer telt.
- 5.7.4 De leerling mag alleen deelnemen aan de herkansingsmogelijkheden als hij/zij alle verplichte opdrachten heeft uitgevoerd.
- 5.7.5 Als een leerling nog een toets moet inhalen dan komt dit in plaats van de herkansingsmogelijkheid.
- 5.7.6 Als een onderdeel van een vak bij het ingaan van de herkansingsperiode nog naar behoren moet worden afgerond, dan moet hiervoor een herkansingsmogelijkheid worden gebruikt. Bijvoorbeeld het leesdossier en opdrachten voor godsdienst/levensbeschouwing, lichamelijke opvoeding, kunstvakken en CKV.
- 5.7.7 Er worden centraal georganiseerde inhaal-/herkansingsmiddagen per locatie geregeld.
- 5.7.8 Een toets die ingehaald is, mag niet worden herkanst.
- 5.7.9 De herkansing geldt alleen voor schoolexamentoetsen.

5.8 Inleveren van (deel)werkstukken, boekverslagen, poëzieverslagen, literatuurlijsten, practicumverslagen

Kandidaten dienen bovengenoemde (deel)werkstukken en verslagen tijdig in te leveren, ten uiterste op de desbetreffende aangegeven datum.

Ook hiervan geldt dat bij het in gebreke blijven de bepalingen onder punt 5.5 aangegeven in werking kunnen treden. (zie ook bijlage 3)

5.9 Het examendossier

Het schoolexamen heeft de vorm van een examendossier.

Het examendossier bevat tenminste:

- het PTA;
- een overzicht van de afgelegde toetsen en uitgevoerde opdrachten;
- een overzicht van de behaalde resultaten en vorderingen;
- het profielwerkstuk

Het examendossier geeft inzicht in alle activiteiten van de leerling in het kader van het examen. Het examendossier is dus een persoonlijk document van de leerling. In het examendossier kunnen alle bijzondere, maar ook eventueel extra gemaakte opdrachten worden opgenomen. Leerlingen kunnen het gebruiken bij het zichzelf presenteren aan vervolgopleidingen en werkgevers.

Het examendossier wordt gespreid over het derde en vierde leerjaar opgebouwd.

De opbouw van het examendossier moet in ieder geval in het derde leerjaar beginnen. Het dossier omvat immers ook de afsluiting van de verplichte extra vakken in het derde leerjaar waarin geen examen wordt afgelegd.

5.10 Regels voor afsluiting schoolexamen klas 3

Een kandidaat heeft het schoolexamen afgerond indien

- * de kunstvakken 1, godsdienst/levensbeschouwing en lichamelijke opvoeding zijn beoordeeld met 'voldoende' of 'goed' en
- * de praktische opdrachten en toetsen van de overige vakken uit het algemeen gedeelte, het sectordeel en het vrije deel als aangegeven in het programma van toetsing en afsluiting zijn afgelegd en derhalve voor deze vakken een eindcijfer is verkregen en
- * de handelingsdelen van de door de kandidaat gevolgde vakken 'naar behoren' zijn afgerond.

5.11 *Rekentoets*

De rekentoets maakt deel uit van de zak- en slaagregeling van het examen 2018-2019.

- De kandidaat moet een 5 of hoger voor de rekentoets halen, zo niet dan is de kandidaat gezakt. De kandidaat krijgt diverse kansen om aan genoemde eis te voldoen: één kans in het schooljaar 2017-2018 en drie kansen in het schooljaar 2018-2019.
- Data 2017-2018:
 - 4 juni 2018In het schooljaar 2018-2019 worden twee momenten ingeroosterd. Tijdens de herexamens (CEII) is het derde toetsmoment.
- Op de cijferlijst komt geen cijfer te staan maar de kwalificatie 'behaald' of 'niet behaald'.
- De mavo examenkandidaat die niveau 2F (mavo) heeft 'behaald' mag de resterende kansen benutten om niveau 3F (havo/atheneum) te halen.
- De kandidaat met ernstige rekenproblemen of dyscalculie heeft ook de mogelijkheid om de rekentoets ER te maken, mits aan de voorwaarden (Zie hieronder) is voldaan. De kandidaat hoeft hiervoor niet in het bezit te zijn van een dyscalculie-verklaring. De rekentoets ER is geen gemakkelijker toets, maar sluit beter aan bij de leerling met ernstige rekenproblemen en is daardoor voor hem beter te maken.

Voorwaarden ER-rekentoets voor leerlingen met dyscalculie of ernstige rekenproblemen:

- ✓ Er dient te zijn vastgesteld dat er door dyscalculie (met officiële deskundigenverklaring) of door aantoonbaar ernstige rekenproblemen (bv. rapportage basisschool of andere inspanningsverklaring) de eisen van standaardtoets niet haalbaar zijn.
- ✓ **EN:** voorafgaand aan de afname dient een intensief trainingstraject op school te zijn gevolgd.
- ✓ **EN:** voor de inspectie is een toegankelijk dossier betreffende de leerling aanwezig.
- ✓ **EN:** de ouders en leerling zijn op de hoogte van de aantekening op de cijferlijst en de consequenties (zie hieronder)

Consequenties

- Op de cijferlijst van de leerling komt een aantekening dat een aangepaste toets is gemaakt.
- Deze aanpassing kan/zal consequenties hebben voor doorstroom in het vervolgonderwijs.

BIJLAGE 1 Begrippenlijst

De belangrijkste documenten zijn:

examenreglement - document met de formele regels van het examen

PTA - programma van toetsing en afsluiting:
overzicht van de te maken onderdelen van het
schoolexamen.

examendossier - het overzicht van het door een kandidaat in het
kader van het examen gemaakte werk en
uitgevoerde opdrachten

Overige begrippen:

afronden van cijfers - afronding op één decimaal:
'...,450...' of hoger, wordt ',5' ; '...,449...' of lager
wordt ',4'
- afronding op een heel cijfer:
bij '...,50...' of hoger naar boven; bij '...,49...' of lager
naar beneden

naar behoren - niet alle onderdelen van het schoolexamen worden
met een cijfer beoordeeld; indien het resultaat dat
toelaat kan de beoordeling 'naar behoren voldaan'
worden gegeven;

antwoordmodel - opsomming van goede, minder goede of foute
antwoorden bij open vragen als richtlijn voor de
beoordelaar; het is een onderdeel van het
correctievoorschrift.

beoordelingscriterium - kenmerk, waarop de prestaties van een kandidaat
worden beoordeeld.

beoordelingsinstructie - algemene richtlijnen voor beoordelaars over de
wijze waarop prestaties van de kandidaat
beoordeeld moeten worden.

CE = centraal examen - het gedeelte van het examen dat als zodanig in het
examenprogramma is aangeduid; het wordt
gekenmerkt door landelijke standaardisering van
opgaven, afnamecondities en beoordeling;

- CEVO** - Centrale Examencommissie Vaststelling Opgaven: een door het ministerie van OC en W ingestelde commissie die verantwoordelijk is voor de centrale examens in het vo.
- CKV** - culturele en kunstzinnige vorming, een verplicht vak binnen de leerwegen van het VMBO.
- correctievoorschrift** - een lijst met richtlijnen voor beoordelaars; bij schriftelijke toetsing bestaat het uit een antwoordmodel (open vragen) een correctiesleutel (meerkeuzevragen) en een scoringsvoorschrift.
- eindtermen** - omschreven kwaliteiten die een overzicht geven van kennis, inzicht en vaardigheden en waarover de kandidaat na afronding van een opleiding dient te beschikken.
- handelingsdeel** - handelingsopdracht voor de leerling waarbij niet het niveau van presteren telt, maar het opdoen van ervaring; de opdracht wordt afgevinkt. (zie 3.4)
- SE = schoolexamen** - het deel van het examen dat als zodanig in het examenprogramma is opgenomen; de invulling en de vaststelling van de onderdelen van het schoolexamen behoort tot de verantwoordelijkheid van de school
- sectorwerkstuk** - door kandidaten in de theoretische leerweg te maken werkstuk, dat vakoverstijgende thematiek behandelt, die past binnen de sector
- S.E -toets** - een geheel van schriftelijk of mondeling te maken vragen en opdrachten, dat aan één cijfermatige beoordeling is onderworpen en als zodanig is vermeld in het PTA.

BIJLAGE 2 Frauderegeling

1. Bij het plegen van fraude moet onderscheid gemaakt worden tussen:
 - a. Fraude tijdens repetities en overhoringen.
 - b. Fraude bij het maken van werkstukken

Ad a. Gepleegde fraude kan o.m. bestaan uit:

- praten;
- afkijken;
- spiekbriefjes, op papier of elektronisch
- het gebruiken van niet toegestane hulpmiddelen.

Ad b. Gepleegde fraude bestaat meestal uit:

- overschrijven van delen van anderen of uit naslagwerken, al dan niet elektronisch zonder dat bronnen vermeld worden en de suggestie gewekt wordt, dat het om eigen werk gaat.
- inleveren van het werk van anderen.
- het laten voorkomen dat wel aan de opdracht voldaan is, terwijl dat niet het geval is (bijv. bewust het vermelden van een foutief aantal gebruikte woorden bij een schrijfo opdracht).

2. Maatregelen.

Maatregelen moeten genomen worden wanneer er sprake is van “betrappen” op heterdaad”. Wanneer achteraf blijkt dat er waarschijnlijk sprake van fraude is, wordt het treffen van maatregelen bemoeilijkt omdat men al gauw in een situatie van “welles – nietes” belandt.

3. Bij de nemen maatregelen moet onderscheid gemaakt worden tussen:
 - a. Fraude bij een onderdeel van schoolexamen, herkansing of CSE. Het betreft hier de klassen mavo 3-4, havo 4-5, atheneum 4–5-6.
 - b. Fraude bij een toetsing in de klassen 1, 2 en H3, A3, en onder a. genoemde klassen wanneer het geen onderdeel is van het schoolexamen.

Ad 3a 1 De te nemen maatregelen zijn opgenomen in het PTA van de afdeling en zijn in overeenstemming met Examenreglement artikel 5.

Samengevat zijn deze door de rector te nemen maatregelen:

- a. het toekennen van het cijfer één, zonder herkansing;
- b. het ongeldig verklaren van de toets;
- c. de ontzegging van verdere deelname aan het examen;
- d. het opleggen van een nieuw schoolexamen, welk in mindering wordt gebracht op het aantal toegestane herkansingen.

Ad 3b 1 Fraude bij repetities en andere toetsvormen.

Het verschil in genomen sancties is divers en kan gaan van een vermanende blik tijdens een overhoring/repetitie tot puntenaftrek of het toekennen van het cijfer één. Indien tot het cijfer één wordt besloten, meldt de docent dit aan de teamleider van de afdeling en stelt de teamleider de ouders van de maatregel op de hoogte.

Ad 3b 2 Fraude bij het maken van werkstukken.

Maatregelen die genomen kunnen worden zijn o.m.:

- a. puntenaftrek, wanneer voor de opdracht een cijfer toegekend wordt;
- b. het laten overmaken van de opdracht, al of niet met toekenning van puntenaftrek;
- c. het ongeldig verklaren van het werkstuk.
- d. Dit laatste heeft verstrekkende gevolgen. Het zal uiteindelijk leiden tot het niet toekennen van een rapportcijfer, wat bevordering zal blokkeren.

De teamleider dient hiervan tijdig op de hoogte gebracht te worden.

BIJLAGE 3

Regeling met betrekking tot het inleveren van werkstukken, praktische opdrachten en verslagen e.d.

Artikel 1: voorwaarden

De docent formuleert de opdracht schriftelijk en geeft daarbij de concrete invulling van de volgende eisen aan:

- a. voorwaarden uitvoering;
- b. manier en vorm van presentatie (de wijze van de verwerking die beoordeeld wordt);
- c. inleverdatum (datum en tijdstip);
- d. consequenties bij onvolledig, onvoldoende en/of niet naar behoren afgeronde (deel)opdracht;
- e. de manier en frequentie waarop docentbegeleiding plaatsvindt;
- f. de wijze waarop het logboek (= procesformulier) gebruikt moet worden (indien van toepassing);
- g. sancties bij onvolkomenheden/onregelmatigheden.

Vervolgens zijn de volgende voorwaarden van toepassing:

- art. 1.1 Aan de leerling worden a. t/m g. schriftelijk bekend gemaakt. De tijdsduur tussen het verstrekken van de opdracht en het inleveren van het werkstuk, e.d. wordt door de vaksectie bepaald. De tijdsduur is in overeenstemming met de omvang van de opdracht, doch ten minste drie weken.
- art . 1.2 De docent voert tussen de opgave- en de inleverdatum ten minste één voortgangscontrole uit. Over de voortgang wordt door de docent aantekening gemaakt.
- art. 1.3 Bij een groepsopdracht vindt tussen de opgave- en inleverdatum tenminste één gesprek plaats tussen de docent en de hele groep die voor het werkstuk verantwoordelijk is (voortgangscontrole). Over de voortgang wordt door de docent aantekening gemaakt.
- art. 1.4 Als aan de voorwaarden niet is voldaan vervalt de volgende regeling met de daaraan verbonden sancties.

Artikel 2: regeling

- art. 2.1 Een werkstuk of verslag van het desbetreffende vak wordt ingeleverd op een afgesproken datum bij de docent in de les.
- art. 2.2 Als de leerling of de docent op de datum van inlevering de hele dag met geoorloofde reden afwezig is, verschuift de verplichting

van inlevering automatisch naar de eerstvolgende les, tenzij anders is afgesproken.

art. 2.3 Als een van de deelnemers aan een groepsopdracht tussen de opgave- en inleverdatum vier aaneengesloten dagen of meer niet op school is door ziekte of anderszins, wordt in overleg met de docent een nieuwe inleverdatum vastgesteld. Het initiatief hiertoe ligt bij de groep.

Artikel 3: sancties

art. 3.1 Indien een leerling op de vastgestelde datum (= datum en tijdstip) het werk niet inlevert, is aan het onderdeel planning niet voldaan en vindt er puntenaftrek plaats op het onderdeel planning. De leerling krijgt een nieuwe datum voor inleveren.

Indien de leerling op de nieuwe datum het werk niet inlevert, treedt voor leerlingen uit de PTA-klassen artikel 5 van het eindexamenbesluit in werking. Indien de beslissing inhoudt, dat een geheel nieuwe opdracht moet worden gemaakt, houdt die beslissing tevens in dat het aantal herkansingen, uit de reguliere regeling herkansing, met één wordt verminderd.

Voor een leerling uit de niet-PTA-klassen neemt de teamleider één van de volgende maatregelen:

- a. het toekennen van het cijfer één;
- b. het bepalen dat een geheel nieuwe opdracht wordt gemaakt.

art. 3.2 Als punt 3.1 betrekking heeft op een groep, is artikel 3.1 van toepassing op elk van de leden van de groep.

art. 3.3 Als een leerling geen werkstuk e.d. inlevert, heeft dat tot gevolg dat geen rapportcijfer gegeven kan worden, c.q. aan de examenleerling niet het predikaat “geslaagd” gegeven kan worden en geen diploma uitgereikt kan worden.

Artikel 4 : consequenties

art. 4.1 Een uiteindelijk toegekend cijfer 1, met inachtneming van de artikelen 1 tot en met 3, voor een praktische opdracht, wordt in het eindcijfer berekend overeenkomstig de in het PTA aangegeven werkwijze (art. 7 regeling schoolexamen), of voor de niet-PTA-klassen overeenkomstig de totstandkoming van het rapportcijfer.

art. 4.2 Een uiteindelijk toegekende onvoldoende beoordeling, met inachtneming van de artikelen 1 tot en met 3, van een

handelingsdeel telt mee in het geheel van de beoordeling van de handelingsdelen van het betreffende vak of leidt tot uitsluiting van het examen.

Artikel 5: een onvoldoende beoordeling nadat aan artikel 2 is voldaan, wordt als volgt behandeld:

art. 5.1 Een onvoldoende voor een praktische opdracht telt mee overeenkomstig de voor dat vak in het PTA aangegeven weging.

art. 5.2 Als een handelingsdeel onvoldoende wordt ingeleverd, bepaalt de docent wanneer het werk gecorrigeerd wordt heringeleverd. De docent geeft aan op welke onderdelen het werk verbetering behoeft.

art. 5.3 Het tijdstip van (her)inlevering wordt door de docent vastgesteld.

art. 5.4 Op het moment van vaststelling treden de artikelen 2 en 3 weer in werking.

Artikel 6: wanneer kan van de regels worden afgeweken:

art. 6.1. Een docent mag van de voorwaarden die genoemd zijn in artikel 1 afwijken als de opdracht een studielast heeft van minder dan drie uur. De docent maakt de door hem gehanteerde procedure aan de klas bekend, art. 1 a, b, c, d.

art. 6.2 Na overleg met de schoolleiding mag een docent, in overleg met de klas, het klassikaal moment van inleveren naar een later tijdstip verplaatsen indien hiervoor zwaarwegende redenen zijn. Het nieuwe moment van inlevering wordt klassikaal bekend gemaakt.

art. 6.3 Indien een docent, na het opgeven van een praktische opdracht, langdurig ziek is, kan in overleg met de teamleider van de afdeling besloten worden af te wijken van het in artikel 1 gestelde, om het onderwijsproces doorgang te laten vinden.

art. 6.4. Een docent heeft geen recht de artikelen 3 en 4 op eigen wijze te interpreteren.

BIJLAGE 4 Afspraken bij schoolexamens

- ◆ Leerlingen dienen zich te houden aan de aanwijzingen van de surveillant;
- ◆ Tijdens een schoolexamen zijn er geen jassen en tassen in het lokaal;
- ◆ Bij het uitdelen van het werk en tijdens het schoolexamen heerst er absolute stilte;
- ◆ Bij schoolexamens die twee lesuren of langer duren geldt dat leerlingen pas na het eerste lesuur mogen vertrekken;
- ◆ Hulpmiddelen zijn alleen toegestaan als de desbetreffende vakdocent(en) daarvoor opdracht heeft (hebben) gegeven;
- ◆ Een leerling is zelf verantwoordelijk voor de toegestane hulpmiddelen;
- ◆ Tijdens het schoolexamen vindt er geen uitwisseling van hulpmiddelen plaats;
- ◆ Indien het brandalarm af gaat tijdens een (school)examen, moet de kandidaat blijven zitten tot een mededeling van een BHV'er of de brandweer anders aangeeft.
- ◆ **Het is absoluut verboden om een mobiel apparaat mee te nemen tijdens een schoolexamen. Bij de constatering van de aanwezigheid van een mobiel apparaat treedt de fraudeclausule in werking.**